

Christian Winzer // Cambridge Working Paper in Economics. - 2011. - # 1151. - Rezhym dostupu do resursu: <http://www.econ.cam.ac.uk/dae/repec/cam/pdf/cwpe1151.pdf>

7. Enerhetychna stratehiya Ukrayiny na period do 2030 r. [vid 24.07.2013 r.] [Elektronnyy resurs] // Kabinet Ministriv Ukrayiny. – Rezhym dostupu: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/n0002120-13>

8. Metodichni rekomendatsiyi shchodo rozrakhunku rivnya ekonomichnoyi bezpeky Ukrayiny [vid 29.10.2013 #1277] [Elektronnyy resurs] // Ministerstvo ekonomichnoho rozvytku i torhivli Ukrayiny. – Rezhym dostupu do resursu: <http://www.me.gov.ua/Documents/List?lang=uk-UA&tag=MetodichniRekome ndatsii>

9. Nadtoka T.B. Enerhetychna bezpeka pidpryyemstva yak instrument zabezpechennya yoho staloho sotsial'no-ekonomichnoho rozvytku / T.B. Nadtoka, O.V. Amel'nyts'ka // Ekonomika ta orhanizatsiya upravlinnya. – 2010. – Vyp. # 2 (8). – S. 15-24.

10. Рудычева Н. А. Razrabotka kontseptual'nykh polozhenyу enerhetycheskoho kontrolynha / Рудычева Н. А. // Tekhnolohycheskyу audyt y rezervы proyzvodstva. – 2014. – # 2 (19). – T. 5. – S. 39-43.

Рецензент: Янковий О.Г., д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки підприємства Одеського національного економічного університету

11.05.2016

УДК 657

Росва Ольга

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ВИЗНАННЯ, ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ МАЛОЦІННИХ ТА ШВИДКОЗНОШУВАНИХ ПРЕДМЕТІВ

У даній статті описано місце та роль малоцінних та швидкозношуваних предметів у забезпеченні діяльності підприємств різних галузей економіки, віднесення малоцінних предметів до складу основних засобів або запасів, що обумовлює особливості їх обліку

та вплив на витрати підприємства. На різних підприємствах один і той же предмет може знаходитись в експлуатації протягом різних періодів і, як наслідок, може бути віднесеним до різних видів активів: оборотних чи необоротних. Для вирішення даної проблеми, запропоновано створити комісію по визначенню строків корисного використання та скласти перелік малоцінних активів, впровадити відомості обліку видачі малоцінних предметів. Також, у даній статі, визначено проблемні питання, щодо оподаткування малоцінних необоротних активів, до яких належать засоби індивідуального захисту (далі ЗІЗ) працівників. Так, як у валові витрати включають витрати на забезпечення найманих робітників ЗІЗ необхідними для виконання ними своїх професійних обов'язків, тому, щодо вирішення проблемних питань бухгалтерського обліку і нарахування амортизації ЗІЗ, у випадку звільнення працівника і привласнення ним даних засобів, запропоновано методику розрахунку залишкової вартості ЗІЗ, що дозволить залишити частину витрат у складі валових. В статі також, розглянуто вплив даної методики на оподаткування податком на додану вартість вибулих засобів захисту, позитивні та негативні моменти застосування такої методики. Основним позитивним моментом для підприємства платника податку, є збереження частини податкового кредиту. Але запропонована методика ґрунтується на лише на даних аналізу існуючого податного законодавства і власних розробках і висновках автора, тому потребує подальшого дослідження.

Ключові слова: амортизація, облік, оподаткування, малоцінні предмети, валові витрати, засоби індивідуального захисту, податок на додану вартість.

Роева Ольга

ПРОБЛЕМНЫЕ ВОПРОСЫ ОПРЕДЕЛЕНИЯ, УЧЕТА И НАЛОГООБЛОЖЕНИЯ МАЛОЦЕННЫХ И БЫСТРОИЗНАШИВАЕМЫХ ПРЕДМЕТОВ

В данной статье описаны место и роль малоценных и быстроизнашивающихся предметов в обеспечении деятельности предприятий различных отраслей экономики, отнесении малоценных предметов в состав основных средств или запасов, что обуславливает особенности их учета и влияние на затраты предприятия. На

разных предприятиях один и тот же предмет может находиться в эксплуатации в течение различных периодов и, как следствие, может быть отнесен к различным видам активов: оборотных или необоротных. Для решения данной проблемы, предложено создать комиссию по определению сроков полезного использования и составить перечень малоценных активов, внедрить ведомости учета выдачи малоценных предметов. Также, в данной статье, определены проблемные вопросы, касающиеся налогообложения малоценных необоротных активов, к которым относятся средства индивидуальной защиты (далее СИЗ) работников. Так, как в валовые расходы включают расходы на обеспечение наемных работников СИЗ необходимыми для выполнения ими своих профессиональных обязанностей, поэтому, по решению проблемных вопросов бухгалтерского учета и начисления амортизации СИЗ, в случае увольнения работника и присвоения им данных средств, предложена методика расчета остаточной стоимости СИЗ, что позволит оставить часть расходов в составе валовых. В статье также рассмотрено влияние данной методики на налогообложение налогом на добавленную стоимость выбывших средств защиты, положительные и отрицательные моменты применения такой методики. Основным положительным моментом для предприятия плательщика налога, является сохранение части налогового кредита. Но предложенная методика основывается только на данных анализа существующего налогового законодательства и собственных разработках и выводах автора, поэтому требует дальнейшего исследования.

Ключевые слова: амортизация, учет, налогообложение, малоценные предметы, валовые затраты, средства индивидуальной защиты, налог на добавленную стоимость.

Royeva Olga

PROBLEM RECOGNITION ISSUES, ACCOUNTING AND TAXATION OF LOW-VALUE AND WEARING ITEMS

This article describes place and role of low-value items in support of activities of enterprises of different industries, the classification of low-value items in fixed assets or reserves, which determines the peculiarities of their accounting and the impact on the cost of the enterprise. At different

enterprises of one and the same object can be in operation for different periods and, as a consequence, may be attributed to different types of assets: a negotiable or non-negotiable. To resolve this problem, it is proposed to create the Commission on the definition of terms of useful use and compile a list of low value assets, to introduce statements of account issuing low-value items. Also, in this article, identifies problematic issues relating to the taxation of low-value non-current assets, which include personal protection equipment (hereinafter PPE) workers. As gross expenditures include the costs of providing employees PPE required to perform their professional duties, therefore, the solution of problem questions of accounting and of depreciation of PPE, in the case of employee's dismissal and appropriation of said funds, the methods of calculating the residual value of PPE, which will keep some of the costs as part of gross. The article also considers the influence of this technique to the taxation the value added tax eliminated remedies, the positive and negative aspects of the use of this technique. The major positive point for the enterprise tax payer, is the preservation of the tax credit. But the proposed method is based only on an analysis of existing tax legislation and its own developments and the author's conclusions, and therefore requires further research.

Keywords: depreciation, accounting, taxation, low-value items, gross costs, personal protection equipment, tax on value added.

Постановка проблеми. Для здійснення основної операційної діяльності підприємства використовують особливо велику кількість засобів праці невеликої вартості, термін служби яких незначний, тобто малоцінних та швидкозношуваних предметів. До малоцінних та швидкозношуваних предметів належить безліч корисних речей, які використовуються для забезпечення роботи працівників, засоби індивідуального захисту та інше.

В цілому малоцінні засоби праці поділяються на дві групи: оборотні та необоротні. Між оборотними і необоротними малоцінними предметами є багато спільного. Бухгалтерам необхідно добре засвоїти особливості обліку кожного з них, та правильно відобразити їх в обліковій політиці підприємства, зокрема, обрати метод нарахування зносу, виділити окремі групи, встановити ціновий критерій для правильного відображення витрат на виробництво та

достовірного складання фінансової звітності.

Проблеми щодо ведення обліку виникає у випадку збільшення робітників, яким було видано ЗІЗ. Зокрема, це стосується випадків, коли при звільненні робітник не повернув засіб індивідуального засобу. Така ситуація може виникнути на підприємстві, де для обліку застосовується метод постійного запасу або обмінного фонду. Такий метод не спричиняє зміну запасів малоцінних предметів у відповідних підрозділах і тому не потребує спеціального первинного документа на обмін. А у випадку, якщо звільнившись робітник самовільно привласнив майно підприємства або втратив чи зіпсував його тоді виникає питання щодо валових витрат. Також існує проблема: неможливості виділити окремий об'єкт з сукупної балансової вартості групи, а Податковий кодекс 2016 дозволяє амортизувати витрати на основні фонди груп 2, 3 й 4 після виведення їх з експлуатації.[2]

Аналіз останніх досліджень і публікацій свідчить про неоднозначність підходу вчених до визначення малоцінних та швидкозношуваних предметів і малоцінних необоротних активів. Проблеми визнання та обліку швидкозношуваних предметів досліджують вітчизняні та зарубіжні вчені-економісти: М. Мескон, М. Альберт, Ф. Хедоурі, Дж. Ріс, Е. Райс, Г. Мус, Г.А. Велш, І.К. Бірюкова, А.С. Бородкін, М.А. Шевчук, А.І. Катаєв, Д.А. Рогулін, Л.С. Зернов, І.М. Бойчик, П.С. Харів, М.І. Хопчан, Ю.В. Піча, Ф.Г. Васін, В.Б. Івашкевич, Н.П. Кондратов та інші.

Виклад основного матеріалу. До малоцінних та швидкозношуваних предметів, що використовуються підприємствами, для виконання робіт та забезпечення виробничого процесу звичайної операційної діяльності, можна віднести такі предмети, як:

- інструменти: молотки, викрутки, лещата, ножиці, ключі, полотна ножові;
- запасні частини;
- дрібний господарський інвентар: відра, лопати;
- спецодяг та спецвзуття: костюми х/б, брезентові, гумові; куртки ватні та штани, чоботи гумові, жилети сигнальні;
- засоби індивідуального захисту (далі ЗІЗ): каски; рукавиці, респіратори.

Але слід зазначити, що в сучасних умовах господарської діяльності підприємств, основним критерієм для зарахування

предметів до складу малоцінних та швидкозношуваних (далі МШП) предметів слугує строк їх використання, який має становити не більше ніж 1 рік або нормальний операційний цикл, якщо він більше одного року [7].

Під операційним циклом розуміється проміжок часу між придбанням МШП для здійснення діяльності й одержанням коштів від реалізації наданих за допомогою таких МШП послуг[1].

Хоча такий підхід до віднесення предметів до складу МШП без встановленого вартісного критерію дещо незвичний для бухгалтера, з економічної точки зору він цілком обґрунтований: на різних підприємствах один і той же предмет може знаходитись в експлуатації протягом різних періодів і, як наслідок, може бути віднесеним до різних видів активів.

Необоротні малоцінні активи обліковуються у складі основних засобів і їх вартість амортизується.. [6] На оборотні МШП, які відносяться до складу запасів, знос не нараховується, а вартість переданих в експлуатацію малоцінних предметів виключається зі складу активів шляхом її списання на витрати періоду з подальшою організацією оперативного кількісного обліку таких предметів за місцями експлуатації та відповідальними особами протягом терміну їх фактичного використання.

Отже, якщо МШП вже використовуються і строк їх експлуатації не перевищує одного року, то їх кінцева вартість визначається витратами того періоду, в якому вони були передані в експлуатацію. Вартісний критерій у даному випадку не використовується.

Враховуючи вище зазначене, для визначення строку корисного використання, тобто експлуатації малоцінних предметів пропонуємо скористуватись наступними методами:

1. Скласти перелік малоцінних предметів та затвердити його керівником підприємства. При потребі у використанні малоцінних та швидкозношуваних предметів, що не були включені до зазначеного переліку малоцінних предметів, необхідно буде внести відповідні коригування до списку.

2. Наказом керівника підприємства необхідно створити комісію по визначенню строків корисного використання швидкозношуваних предметів. Склад комісії повинен бути затверджений керівником

підприємством. Результати проведеної роботи комісія має засвідчувати у прибуткових документах - прибуткових накладних.

Таким чином, перейдемо до розгляду проблемних питань документального оформлення операцій з малоцінними предметами.

Як відомо, операції з наявності та руху МШП оформлюються за допомогою типових форм первинних облікових документів з обліку малоцінних та швидкозношуваних предметів.

Картка обліку малоцінних та швидкозношуваних предметів № МШ-2 складається на кожного працівника, який отримує МШП у користування. [7]

Всі працівники отримують такі предмети у значній кількості, тому виникає потреба у розробці такого документа, який фіксуватиме кожен видачу МШП і слугуватиме підставою для списання з балансу таких предметів – відомості обліку видачі МШП. Така відомість має містити усі реквізити, передбачені для первинних документів та має бути затверджена керівником підприємства.

Але, якщо підприємство по завершенню операційного циклу або року з моменту передачі малоцінного предмету у експлуатацію не складе акт на списання МШП, тоді такий предмет буде вважатись основним засобом? Адже, МШП використовуватимуться понад рік і є всі підстави вважати їх необоротними матеріальними активами.

Щоб уникнути такої ситуації необхідно: по-перше, документально оформити повернення раніше виданих малоцінних предметів на склад або до комори за допомогою форми видачі МШП, попередньо змінивши назву на відомість повернення МШП, а повернені МШП списати за допомогою акту на списання малоцінних та швидкозношуваних предметів № МШ - 8; по – друге, за допомогою накладної чи акту прийняття або вимоги на відпуск матеріалів № М - 11 списати малоцінні предмети з балансу, попередньо визнавши їх матеріалами і відобразивши їх на рахунках обліку матеріалів. Таким чином, не виникає необхідності оформлення повернення МШП, у тому випадку, якщо вони видані працівнику, що звільнився.

Стаття 163 КЗоТу [4] і стаття 8 Закону про охорону праці [3] вимагають, щоб власник підприємства безкоштовно забезпечував своїх робітників засобами індивідуального захисту, для здійснення робіт, виконання яких потребує таких предметів захисту.

Витрати, понесені підприємством з метою охорони праці,

згідно до вимог нормативно-правових актів, відносяться до господарської діяльності підприємства.

Порядок бухгалтерського обліку засобів індивідуального захисту залежить від прийнятої на підприємстві облікової політики. Але існують і загальні правила. Перш за все, визначається строк корисного використання засобів індивідуального захисту, типовими нормами безкоштовної їх видачі. Якщо строк менше 1 року, то на підставі первинних документів ЗІЗ оприбутковуються за дебетом рахунка 22, як малоцінні та швидкозношувані предмети. Якщо більше – як об'єкт основних засобів.

Облік витрат на придбання ЗІЗ регулюється спеціальною нормою Податкового кодексу України. [2] У Податковому кодексі зазначено, що валові витрати включають витрати платника податків на забезпечення найманих робітників спеціальним одягом та взуттям необхідним для виконання професійних обов'язків.

Співробітник звільнився і не повернув ЗІЗ, строк використання яких ще не закінчився. Базою оподаткування податком на прибуток виступає звичайна вартість. [2] Звичайна вартість зношених речей напевне буде нижче ніж первісна. А такий підхід може призвести до заниження бази оподаткування. Отже, враховуючи вище зазначене, більш доцільно буде включити в місячний оподатковуємий прибуток працівника первинну вартість ЗІЗ у т.ч. ПДВ помножену на коефіцієнт – 1,149425.

Ситуація змінюється після того, як звільнившись робітник самовільно привласнив майно підприємства або втратив чи зіпсував його. В такому випадку підприємство вже має право на компенсацію за понесений прямий матеріальний збиток. Якщо його розмір не перевищує середньомісячного заробітку робітника і він згоден його погасити, то суму компенсації утримують з останньої заробітної плати робітника і збільшує валовий дохід підприємства, за умови, що у свій час вартість таких ЗІЗ була включена до валових витрат. Податковий кодекс не надає чітких вказівок зменшувати чи ні валові витрати у випадку, якщо з компенсацією не склалося.

З одного боку, вилучені таким чином ЗІЗ вже не будуть приймати участь у господарській діяльності підприємства. Отже, це означає, що підстав залишати витрати у валових немає, так як до валових витрат відносяться суми витрат платника податку, понесених

як компенсація вартості товарів придбаних для їх подальшого використання у господарській діяльності[2]. З іншого боку, ЗІЗ мають таку рису, що їх корисні якості використовуються у господарській діяльності поступово. Але, в Законі про прибуток не вказаний спосіб розрахунку залишкової вартості ЗІЗ по аналогії з розрахунком балансової вартості основних фондів. На цю суму і необхідно зменшити валові витрати.

Деякі платники податку відносять всю вартість ЗІЗ на валові витрати. Підприємство у такому випадку не вважає свої дії помилковими, так як ЗІЗ передані в експлуатацію використовувалися у господарській діяльності, а розрахунку залишкової вартості немає, тому можна віднести витрати до складу валових.

Можливим рішенням проблеми розрахунку залишкової вартості ЗІЗ, наприклад, може бути методика оцінювання пропорційно часу фактичного використання ЗІЗ.

Позитивним моментом, при застосуванні такої методики є можливість залишити частину витрат у складі валових. Але, саму методику необхідно буде обґрунтувати. Крім власних розділів неможливо зіслатися на жоден нормативний документ, що є негативним фактором. Робітник, що звільнився і не повернув ЗІЗ, їх власником не стає. Тому, виникає спірне питання щодо нарахування зобов'язань з ПДВ. З податковим кредитом, ситуація така ж як і з валовими витратами. Не має у законодавстві прямої норми, що регулює дану операцію.

Таким чином, з одного боку, можна зробити припущення, що, якщо закон не вимагає, то і не треба чіпати податковий кредит. З іншого боку, розглядаючи ситуацію з позиції фіскального підходу зменшувати податковий кредит необхідно на всю суму. Але тут виникає спірне питання: ЗІЗ, які не повернули і строк корисного використання яких ще минув, не приймають більше участі у господарській діяльності, а згідно пункту Податкового кодексу: немає господарської діяльності – немає і податкового кредиту [5].

Можна запропонувати ще один варіант, який дозволить зберегти частину податкового кредиту. Він базується на розрахунку умовної оціночної вартості вибулих ЗІЗ. Згідно з цим методом потрібно вирахувати з податкового кредиту лише ту суму ПДВ, яка відповідає недовикористаній частині вартості ЗІЗ. Всі недоліки методу

зазначалися вище.

Висновки. Підприємствами різних галузей економіки використовуються у великій кількості малоцінні та швидкозношувані предмети. До них належать багато корисних речей. Визнання малоцінних та швидкозношуваних предметів здійснюється за єдиним критерієм – строком корисного використання, а вартісний критерій не використовується.

На різних підприємствах один і той же предмет може знаходитись в експлуатації протягом різних періодів і, як наслідок, може бути віднесеним до різних видів активів: оборотних чи необоротних.

Тому, автором запропоновано наступне. Для визначення строку експлуатації малоцінних предметів необхідно створити комісію по визначенню строків корисного використання та скласти перелік малоцінних предметів, а також самостійно розробити та затвердити нову форму обліку операцій з наявності та руху малоцінних та швидкозношуваних предметів – відомості обліку видачі МШП, що дозволить спростити обліковий процес і допоможе запобігти порушенням щодо віднесення тих чи інших предметів до складу запасів або основних засобів. Також, облік засобів індивідуального захисту потребує вдосконалення. Існує багато спірних питань, що потребують роз'яснення і методичних вказівок щодо їх вирішення. Законодавством України мають бути внесені певні коригування до Податкового кодексу, так як закон містить багато невідповідностей і немає необхідного обсягу інформації з певних питань, що значно ускладнює ведення бухгалтерського обліку.

Література

1. Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні: закон України №996-XIV від 16. 07. 99 р. зі змінами та доповненнями від 30.09.2015 р. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.

2. Податковий кодекс України. Від 02.12.2010р. №2755-VI, зі змінами та доповненнями [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>. Заголовок з екрану.

3. Про охорону праці: закон України від 14.10.92р. № 2695-XII, зі змінами та доповненнями [Електронний ресурс] –

Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2694-12>. Заголовок з екрану.

4. Кодекс законів про працю України № 322-VIII від 10.12.71 р., зі змінами та доповненнями від 24.02.2016 р. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/322-08>. Заголовок з екрану.

5. Наказ Мінфіну України «Про затвердження Змін до Інструкції з бухгалтерського обліку податку на додану вартість» від 16.11.2015р. № 1025, зі змінами та доповненнями від 16.11.2015р. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1491-15>. Заголовок з екрану.

6. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби»: затверджене наказом Міністерства фінансів України від 27.04.2000 № 92, зі змінами та доповненнями від 24.07.2015 р. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00> Заголовок з екрану.

7. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси»: затверджене наказом Міністерства фінансів України від 20.10.1999 № 246, зі змінами та доповненнями від 24.07.2015 р. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99>. Заголовок з екрану.

1. Pro bukhhalters'kyu oblik i finansovu zvitnist' v Ukrayini: zakon Ukrayiny #996-XIV vid 16. 07. 99 r. zi zminamy ta dopovnennyamy vid 30.09.2015 r. [Elektronnyy resurs] – Rezhym dostupu: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.

2. Podatkovyy kodeks Ukrayiny. Vid 02.12.2010r. #2755-VI, zi zminamy ta dopovnennyamy [Elektronnyy resurs] – Rezhym dostupu: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>. Zaholovok z ekranu.

3. Pro okhoronu pratsi: zakon Ukrayiny vid 14.10.92r. # 2695-XII, zi zminamy ta dopovnennyamy [Elektronnyy resurs] – Rezhym dostupu: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2694-12>. Zaholovok z ekranu.

4. Kodeks zakoniv pro pratsyu Ukrayiny # 322-VIII vid 10.12.71 r., zi zminamy ta dopovnennyamy vid 24.02.2016 r. [Elektronnyy resurs] – Rezhym dostupu: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/322-08>. Zaholovok z ekranu.

5. Nakaz Minfinu Ukrayiny «Pro zatverdzhennya Zmin do Instruktсий z bukhhalters'koho obliku podatku na dodanu vartist'» vid

16.11.2015r. # 1025, zi zminamy ta dopovnennyamy vid 16.11.2015r. [Elektronnyy resurs] – Rezhym dostupu: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1491-15>. Zaholovok z ekranu.

6. Polozhennya (standart) bukhhalters'koho obliku 7 «Osnovni zasoby»: zatverdzhene nakazom Ministerstva finansiv Ukrayiny vid 27.04.2000 # 92, zi zminamy ta dopovnennyamy vid 24.07.2015 r. [Elektronnyy resurs] – Rezhym dostupu: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00> Zaholovok z ekranu.

7. Polozhennya (standart) bukhhalters'koho obliku 9 «Zapasy»: zatverdzhene nakazom Ministerstva finansiv Ukrayiny vid 20.10.1999 # 246, zi zminamy ta dopovnennyamy vid 24.07.2015 r. [Elektronnyy resurs] – Rezhym dostupu: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99>. Zaholovok z ekranu.

Рецензент: Проданова Л.В, д.е.н., Донецький національний університет економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського, м. Кривий Ріг.

26.04.2016

УДК 658.15

Рубаха Марія, Галайко Андрій

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ФІНАНСОВОГО ПЛАНУВАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Стаття присвячена розкриттю економічного змісту фінансового планування на підприємстві, його мети, завдань, принципів та методів. Сутність фінансового планування полягає в тому, що воно є підготовкою і ухваленням управлінських рішень, які впливають на обсяги фінансових ресурсів та показники діяльності підприємства. Фінансове планування потрібне для досягнення високих результатів виробничої діяльності, кругообігу виробничих фондів та формування умов, що можуть забезпечити фінансову стійкість та платоспроможність підприємства. Належна якість фінансового планування є основою стабільної фінансової діяльності та підвищення конкурентоспроможності суб'єкта підприємництва у довгостроковому